

Warszawa, 2009 -02- 17

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Jolanta Fedak

BON - VI - 0702 - 1 - MW/09

P. T. Grol... 18.02.2009
1046 podpis.....

**Pan
Bogdan Borusewicz**

Marszałek Senatu

Henryk Woźniak

W odpowiedzi na przesłane przez Pana Marszałka przy piśmie z dnia 23 grudnia 2008 r., znak: BPS-043-1253/08, oświadczenie i zawarte w nim pytania Pana Senatora Henryka Woźniaka, dotyczące zmian w sposobie finansowania zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym, uprzejmie wyjaśniam:

Plany odnośnie do zmiany przepisów, dotyczących zlecania zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych znane były już w pierwszych miesiącach 2006 r., kiedy to rozpoczął się proces konsultacji *projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*.

W dniu 15 czerwca 2007 r. – Sejm uchwalił *ustawę o zmianie ustawy o rehabilitacji (...)*, z tym, że zmiana do *art.36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. nr 14, poz. 92)* weszła w życie dopiero z dniem 1 stycznia 2008 r. Tak długie *vacatio legis* zaproponowano (pyt. 3) po to, aby organizacje pozarządowe, PFRON oraz samorządy powiatowe i wojewódzkie mogły przygotować się do zmiany trybu postępowania w zakresie wspierania finansowego zadań realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych przez organizacje.

Wejście w życie nowych rozwiązań sprawia, że Program PARTNER nie może być kontynuowany w dotychczasowej formie (pyt. 2). Nie jest bowiem możliwe utrzymanie

programu, którego cele mogą być zrealizowane na podstawie istniejących przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Z tego też powodu Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wypowiedział zawarte wcześniej Porozumienia. Pragnę zauważyć, że Porozumienia te zawierały klauzulę, dotyczącą ich wypowiedzenia w związku z wejściem w życie omawianych przepisów. Ponadto pragnę podkreślić, że Porozumienia w ramach Programu PARTNER zawierane przez PFRON z organizacjami pozarządowymi nie stanowiły nigdy gwarancji uzyskania środków przez te organizacje. Gwarancją taką stanowiła umowa, której zawarcie możliwe było dopiero po uprzednim pozytywnym rozpatrzeniu wniosku złożonego przez organizację na dany rok. Wnioski te składane były przez organizacje co roku (przed rozpoczęciem roku, którego dotyczyły) pomimo zawartych wieloletnich Porozumień. W obecnym stanie prawnym organizacje pozarządowe mogą zawierać umowy wieloletnie na realizację zadań o charakterze ciągłym, co z pewnością stanowi pełniejszą niż poprzednio gwarancję uzyskania środków na realizowane zadania. Zgadzam się, ze stwierdzeniem, że praca z osobami niepełnosprawnymi wymaga systematyczności, spokoju i przewidywalności. Taką gwarancję stanowi określenie przepisami prawa tych zasad, jak i katalogu zadań możliwych do zlecenia. Program PARTNER, stanowiący podstawę wspierania zadań i projektów realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych przez organizacje pozarządowe, ulegał wielokrotnym modyfikacjom - zarówno co do merytorycznego zakresu jego obowiązywania, jak też w zakresie procedur jego realizacji. Z tego powodu trudno obronić tezę, że PROGRAM ten zapewniał organizacjom pozarządowym spokój w podejmowanych działaniach.

Program Partner został utrzymany w zakresie zadań objętych *rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz. U. nr 29, poz. 172)* jedynie dla ściśle określonego kręgu adresatów, których nie obejmuje definicja organizacji pozarządowych zawarta w *ustawie o rehabilitacji (...)*, do czasu znowelizowania przepisu art. 2 pkt 3 tej *ustawy (...)* po to aby organizacje, które przy wsparciu ze środków PFRON podejmowały szereg ważnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych, nie zostały pozbawione możliwości kontynuowania sprawdzonych form pomocy tym osobom.

W 2009 r. i latach następnych organizacje pozarządowe i fundacje będą mogły aplikować o środki PFRON w powiatach, województwach lub Funduszu - w zależności od **charakteru realizowanych zadań**, a nie od siedziby organizacji czy jej struktury. Co do

zasady – zgodnie z ideą subsydiarności - na poziomie centralnym realizowane powinny być zadania o charakterze ogólnopolskim i ponadregionalnym, na szczeblu wojewódzkim zadania o charakterze regionalnym, a na szczeblu powiatowym o charakterze ponadgminnym (lokalnym). Środki finansowe na poziomie regionalnym i lokalnym będą przekazywane -podobnie jak na inne zadania ustawowe - na podstawie algorytmu, określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów. Szybkość przekazania środków do samorządów uwarunkowana jest uchwaleniem ustawy budżetowej. Plan finansowy PFRON jest bowiem załącznikiem do niej, a tym samym jego zatwierdzenie podlega temu samemu trybowi, co ustawa budżetowa.

Na podstawie *art. 36 ust. 3 ustawy o rehabilitacji (...)* do zlecenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, finansowanych ze środków PFRON (pyt. 5), stosuje się odpowiednio przepisy *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.)*.

Nowy sposób finansowania (pyt 3) zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, unifikując dla organizacji pozarządowych istniejące procedury - które samorzady i organizacje znają i stosują od ponad czterech lat funkcjonowania *ustawy o działalności pożytku publicznego (...)* - otwiera dużo szersze możliwości wspierania organizacji pozarządowych niż te, które istniały dotychczas. Daje dodatkowo możliwość zawierania umów wieloletnich, a tym samym zapewnienia płynności finansowej przy zadaniach o charakterze ciągłym i przekazywania nawet 100 % środków na realizację zadań. Jak wynika z doświadczeń związanych z czteroletnim funkcjonowaniem *ustawy o działalności pożytku publicznego (...)* oraz *rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264 poz. 2207)* – tak elastyczne określenie procedur pozwala na adekwatne reagowanie na potrzeby związane z projektowanymi i realizowanymi zadaniami oraz na możliwości organizacji pozarządowych, które aplikują o środki finansowe. Ponadto, stwarza możliwość swobodniejszego kreowania przez samorzady polityki społecznej w obszarze niepełnosprawności poprzez zlecenie zadań. Rozpoznanie potrzeb osób niepełnosprawnych w samorządach jest bez wątpienia lepsze, a realizacja może się wpisywać w powiatowe programy działań na rzecz osób niepełnosprawnych, zgodne z powiatową strategią, dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych lub wojewódzkie programy dotyczące wyrównywania szans osób niepełnosprawnych

i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych. Projektowanym zmianom towarzyszyła też intencja (pyt. 4) dotarcia do tych organizacji lokalnych i regionalnych, które dotychczas nie miały szansy skorzystania ze środków Funduszu, a tym samym wyrównania dysproporcji istniejących w tym zakresie. Przy czym są rejony kraju, w których żadna organizacja nie była dotychczas beneficjentem środków Funduszu.

Tym samym pojawiło się systemowe rozwiązanie umożliwiające angażowanie środków PFRON na projekty powstające w najbliższym otoczeniu osób niepełnosprawnych, o z pewnością jest dla nich korzystne.

W dniu 15 października br. na podstawie *art. 36 ustawy o rehabilitacji (...)* Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ogłosił dla fundacji i organizacji pozarządowych, określonych w art. 2 pkt. 3 *w/w ustawy*, otwarty konkurs ofert na zlecenie realizacji zadań, o których mowa w *rozporządzeniu w sprawie rodzajów zadań (...)*. Biorąc pod uwagę, jak istotne jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym stałego dostępu do rehabilitacji, PFRON skierował ten konkurs również (pyt. 4) do organizacji aplikujących o wsparcie finansowe lokalnych i regionalnych zadań o charakterze ciągłym, dotyczących prowadzenia rehabilitacji osób niepełnosprawnych w specjalistycznych placówkach kierowanych przez te organizacje. Wnioski o dofinansowanie realizacji zadań były przyjmowane od dnia 20 października br. do dnia 21 listopada br. do Biura Funduszu. W związku z dużym zainteresowaniem w celu sprawnego i terminowego przeprowadzenia konkursu podjęta została Uchwała Zarządu PFRON nr 464/2008 z dnia 21 października 2008 r. w sprawie przyznania Oddziałom PFRON uprawnień do rozpatrywania i realizacji wniosków złożonych w ramach Zasad zlecenia przez PFRON zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Łeuy nymy cnecln

z up. MINISTER
Jaroslav Duda
SEKRETARZ STANI